

POSTANOWIENIE

29 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 29 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. sp. z o.o. w L.
przeciwko K.P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. sp. z o.o. w L.
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z 2 lipca 2025 r., IX Ga 442/24,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od K. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz K.P. kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia powódce do dnia zapłaty.**

[M.O.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 2 lipca 2025 r. Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie z powództwa K. sp. z o.o. w L. przeciwko K.P. o zapłatę, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z 14 czerwca 2024 r., oddalił apelację (pkt I) oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2700 zł wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w

spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia ogłoszenia orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (pkt II).

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając ten wyrok w całości oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz uchylenie poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Ponadto, powódka wniosła o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych, z uwzględnieniem kosztów dotychczasowego postępowania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania z uwagi na to, że w Sądach obu instancji orzekali sędziowie powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład osobowy został ukształtowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Ponadto, skarżąca powołała się na oczywistą zasadność skargi oraz na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polegającego na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku.

Pozwany złożył odpowiedź na skargę kasacyjną powódki, wnosząc o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wniesiona przez pozwaną nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz Państwa jako dobra wspólnego (postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania (stosowania) prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy przewidziana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Dla spełnienia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Najdalej idącą przyczyną kasacyjną wskazaną przez powódkę jest nieważność postępowania, którą skarżąca wywodzi z faktu rozpoznania sprawy w postępowaniu pierwszo- i drugoinstancyjnym przez sędziów powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Argumentacja przedstawiona przez powódkę na poparcie stanowiska o wystąpieniu przyczyny kasacyjnej w postaci nieważności postępowania stanowi niedopuszczalną próbę podważenia skuteczności nominacji sędziowskiej sędziów, którzy orzekali w postępowaniu przed Sądami pierwszej i drugiej instancji.

Badanie ważności lub skuteczności aktu ustrojowego powołania sędziego przez Prezydenta RP oraz wynikającego z niego stosunku ustrojowego łączącego sędziego z Rzeczpospolitą Polską – odrębnego od stosunku służbowego – nie jest dopuszczalne w jakimkolwiek postępowaniu przed sądem lub innym organem państwowym.

Powołanie sędziego następuje bezpośrednio na podstawie art. 179 Konstytucji RP oraz stanowi podstawę prawno-konstytucyjnego (ustrojowego) stosunku, który jako taki nie może być przedmiotem kontroli sądowej (zamiast wielu zob. np. postanowienie SN z 30 kwietnia 2024 r., I NWW 60/24). Wynika to z faktu, iż powołanie na urząd sędziego wiąże się ze skutkiem w postaci powierzenia sędziemu sprawowania czynności o władczym charakterze z zakresu wykonywania władzy sądowniczej, do których kompetencje wywodzi sędzia wprost z norm konstytucyjnych, w których zakotwiczona jest jego inwestytura. Obowiązkiem każdego sędziego powołanego na urząd przez Prezydenta Rzeczypospolitej, korzystającego w ten sposób z przysługującej mu prerogatywy, jest wymierzanie sprawiedliwości. Służba ta znajduje nienaruszalne podstawy w trwałości i niepodważalności aktu prezydenckiego powołania (art. 179 w zw. z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zob. postanowienie SN z 29 stycznia 2024 r., I USK 95/23).

Powoływanie sędziego jest kompetencją zakotwiczoną bezpośrednio w art. 179 Konstytucji RP, dla której interpretacji istotne znaczenie ma kwalifikacja jej jako

prerogatywy, oraz w art. 126 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim stanowi, że Prezydent jest najwyższym przedstawicielem Rzeczypospolitej Polskiej (wyrok TK z 24 października 2017 r., K 3/17, OTK ZU A/2017, poz. 68; zob. też wyroki TK: z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK ZU A/2020, poz. 61; z 16 maja 2024 r., U 1/24, OTK ZU poz. 47/A/2024; postanowienie TK z 23 czerwca 2008 r., Kpt 1/08, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 97). W zakresie odnoszącym się do aktu nominacyjnego, art. 179 Konstytucji RP jest stosowany bezpośrednio jako samoistna podstawa prawna aktu urzędowego Prezydenta.

Akt Głowy Państwa o powołaniu sędziego nie podlega weryfikacji w szczególności z powodu braku trybu zaskarżenia (drogi odwoławczej), a taki musiałby wprost wynikać z norm rangi konstytucyjnej, skoro dotyczyłby oceny i ewentualnej ingerencji w kompetencje innego organu określone i ukształtowane wprost w Konstytucji RP. Brak takich norm pozwalających na ocenę i weryfikację ważności bądź skuteczności aktu powołania sędziego oznacza, iż żaden inny organ władzy publicznej, w tym żaden sąd, nie może sobie przypisać ani wprost, ani pośrednio, tj. przez podważanie systemowe niezależności sędziowskiej, takich kompetencji (tak wprost Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 10 marca 2022 r., K 7/21, OTK ZU, poz. 24/A/202; zob. też np. postanowienie SN z 25 listopada 2022 r., II CSKP 426/22). Stanowiłoby to oczywiste i rażące naruszenie standardu praworządności w jej prawdziwym i rzeczywistym wymiarze, tj. określonym w art. 7 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem, każdy organ władzy publicznej, a zatem także każdy sąd, obowiązany jest działać, a zatem wykonywać przyznane mu władztwo jedynie na podstawie wyraźnej kompetencji wynikającej z odpowiednich przepisów – na podstawie zatem i w granicach prawa. Jednocześnie kompetencji żadnego organu, w tym sądu, nie wolno nie tylko mu przypisywać bez wyraźnej podstawy normatywnej, ale nawet domniemywać. Odnosi się to również do kompetencji sądu, który nie może jej w tym zakresie wywodzić z ogólnej funkcji wymiaru sprawiedliwości.

Brak kompetencji do oceny lub weryfikacji skuteczności powołania na urząd sędziego oznacza, iż działanie zmierzające do osiągnięcia rezultatu „weryfikującego” poprzez przypisanie sobie przez jakiegokolwiek organ władzy publicznej, w tym przez sąd, wprost lub pośrednio, kompetencji tego rodzaju, jest

zakazane. *Nota bene* dotyczy to także weryfikacji, na etapie po powołaniu, aktów nieprzypadkowo chronologicznie poprzedzających samo powołanie, a zatem w szczególności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa o przedstawieniu kandydata na urząd sędziego. Taka bowiem uchwała poprzez przedstawienie kandydata na sędziego Prezydentowi RP wywołała ostateczny skutek. Powołanie z kolei skutkuje powstaniem nowego stanu prawnego i statusu osobowego (ukształtowanego konstytucyjnie) funkcjonariusza publicznego, jakim jest sędzia, a w związku z tym odpadnięciem możliwości weryfikacji uchwały nawet wówczas, gdyby miała być ona oceniana na wcześniejszym etapie, tj. przed podjęciem decyzji przez głowę państwa. Kolejność obu aktów procedury nominacyjnej, tj. przedstawienia kandydata przez KRS oraz powołanie na urząd sędziego w świetle art. 179 Konstytucji RP nie jest przypadkowa. Żaden w szczególności sąd po powołaniu nie dysponuje kompetencją oceny jego skuteczności w ramach rozpoznawania sprawy (w szczególności w trybie odwołaczym), bowiem wówczas wkraczałby w sferę wyłącznych konstytucyjnych uprawnień Krajowej Rady Sądownictwa oraz Prezydenta RP.

Akt Prezydenta RP zamyka i wieńczy proces nominacyjny w sposób nieodwracalny, a ewentualnym trybem pozwalającym na podważenie statusu sędziego (jednak nie z uwagi na procedurę nominacyjną), jest ten, przewidziany w art. 180 ust. 2 Konstytucji RP. Nieprzypadkowo też art. 180 ust. 1 Konstytucji stanowi o nieusuwalności sędziego, a w istocie skutek równoważny usunięciu sędziego byłby osiągnięty pozakonstytucyjnym trybem poprzez umożliwienie weryfikacji procedury nominacyjnej, w tym także jedynie poprzez wskazanie istnienia rzekomego „instytucjonalnego braku niezależności” sędziego. Stabilność urzędu sędziego i niepodważalność czynności orzeczniczych z powodu trybu nominacyjnego nie stanowią wartości „samych dla siebie”, czy też służących nieuzasadnionej ochronie indywidualnego stosunku pracowniczego sędziego, lecz prowadzą do urzeczywistnienia konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

De constitutione lata tylko sposób powoływania tzw. sędziowskiej części Krajowej Rady Sądownictwa według standardu tzw. łańcucha demokratycznej legitymizacji tego organu (zob. np. postanowienie niemieckiego Federalnego Sądu

Konstytucyjnego z 15 lutego 1978 r., BVerfGE 47, 253 [273]), odpowiada wymaganiom konstytucyjnym, wynikającym bezpośrednio z art. 2 i art. 4 ust. 2 Konstytucji RP. Zgodność z Konstytucją obecnego modelu wyboru kandydatów z uwagi na sposób wyboru tzw. sędziowskiej części KRS wzmocniło domniemanie konstytucyjności w wyroku TK z 25 marca 2019 r., K 12/18 (OTK ZU poz. 17/2019). Krajowa Rada Sądownictwa wybierana w trybie i na zasadach określonych po 2017 r. stanowi KRS dysponującą taką demokratyczną legitymacją. Tej legitymacji nie mają natomiast sędziowie jako grupa zawodowa, choćby z tego względu, iż dokonywali przed 2018 r. wyboru tzw. sędziowskiej części KRS nie jako organy władzy publicznej o legitymacji demokratycznej wywodzonej z aktu wyboru obywateli w wyborach okresowych, tajnych, bezpośrednich i równych, lecz wyłącznie jako członkowie grupy zawodowej. Konstytucja RP nie przewiduje i nie dopuszcza możliwości kształtowania składów konstytucyjnych organów władzy publicznej w taki sposób, tj. poprzez kooptację lub wybory w ramach jedynie jednej grupy zawodowej. Taki model KRS jest oczywiście sprzeczny ze standardem wynikającym z art. 2 i art. 4 ust. 2 Konstytucji RP (zasady demokracji i przedstawicielstwa).

Ewentualne próby podważenia skuteczności i ostateczności aktu nominacyjnego sędziego wprost także naruszają prawo do sądu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a to wobec faktu, iż stanowią próbę podważenia stabilności funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w zakresie, w jakim realizuje on swoją podstawową funkcję, tj. rozstrzygania o prawach i obowiązkach stron (uczestników). Model procedury nominacyjnej, która została ukształtowana w Polsce na mocy Konstytucji i konkretyzującej jej postanowienia ustawy w żadnej mierze w abstrakcyjnym ujęciu nie narusza prawa strony do sądu ustanowionego ustawą, niezależnego, a tym samym bezstronnego. Ewentualna weryfikacja prawidłowości rozstrzygnięcia nie może opierać się na założeniu, iż mogłaby być w dowolnym czasie podważona nominacja sędziego uczestniczącego w składzie orzekającym przez stronę, której zapadłe rozstrzygnięcie nie odpowiada. Ocenie z kolei tego, czy w składzie Sądu brał udział sędzia bezstronny, a zatem tworzący skład niezależny, służą klasyczne instrumenty procesowe, tj. przede wszystkim regulacje odnoszące się do wyłączenia sędziego (art. 48-49 k.p.c.). Każdorazowo

ocena bezstronności i niezawisłości sędziego powinna być zindywidualizowana i nie może być narzędziem podważenia skuteczności powołania, swoistego „zamrożenia” inwestytury sędziowskiej, które może służyć do manipulacji składami (postanowienie SN z 3 lipca 2024 r., III CB 26/24).

Jako przyczynę kasacyjną mającą uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania pozwana wskazała również oczywistą zasadność wniesionej przez siebie skargi.

Na tle tej przesłanki w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że nie każde naruszenie prawa, nawet oczywiste, przesądza o zasadności skargi kasacyjnej (zob. w szczególności postanowienia SN: z 15 lutego 2007 r., V CSK 485/06; z 3 marca 2020 r., V CSK 75/19). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu prawa nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo takiego naruszenia prawa, orzeczenie może być prawidłowe (postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 6 listopada 2020 r., III CSK 110/20). Przesłanka „oczywistej zasadności skargi kasacyjnej” nie odpowiada bowiem w pełni przesłance „oczywistego naruszenia prawa” przez wydanie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z 20 lutego 2008 r., V CSK 512/07).

O oczywistej zasadności skargi można mówić jedynie w przypadku stwierdzenia szczególnych, kwalifikowanych, wręcz rażących przypadków naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, bez wnikliwego wgłębiania się w merytoryczną analizę trafności orzeczenia (postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 7 października 2010 r., I CSK 189/10; z 28 lipca 2011 r., I CSK 77/11), które powodują, że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe.

Uzasadniając stanowisko o oczywistej zasadności skargi, powódka ograniczyła się do wskazania, że zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa procesowego, w przy czym powódka nie wymieniła przepisów, które miały zostać naruszone ani nie wyjaśniła, na czym to naruszenie miałoby polegać.

Jako trzecią przyczynę kasacyjną powódka wskazała występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zagadnienie prawne powinno być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienie SN z 20 maja 2021 r., II CSK 132/21).

Takie zagadnienie powinno zostać sformułowane wraz z przytoczeniem argumentów prawnych świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11; z 7 czerwca 2005 r., V CKN 3/05; z 16 marca 2007 r., III CSK 34/07). Konieczne jest też wskazanie argumentów przekonujących o istotności zagadnienia (zob. postanowienie SN z 24 lipca 2007 r., IV CSK 207/07), możliwych kierunków interpretacyjnych (postanowienie SN z 14 listopada 2024 r., I CSK 3078/23) oraz własnego stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 30 stycznia 2023 r., I CSK 2599/22). Ponadto, ma to być zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa (postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08).

Sposób, w jaki powódka uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie odnoszącym się do sformułowanego przez nią zagadnienia prawnego, nie spełnia ukształtowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego kryteriów. Skarżąca nie przedstawiła bowiem żadnych argumentów świadczących o istotności przedstawionego przez siebie zagadnienia ani żadnych możliwych sposobów jego rozstrzygnięcia, jak również własnego stanowiska wobec tego zagadnienia.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego

orzeczono na podstawie art. 98 § 1, § 1¹ i 3, art. 99 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r., poz. 215).

Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[a.ł.]